

THÔNG BÁO

Ý kiến kết luận chỉ đạo của Phó Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc tại Hội nghị phòng chống hạn, xâm nhập mặn vùng Đồng bằng sông Cửu Long

Ngày 17 tháng 02 năm 2016, tại thành phố Cần Thơ, Phó Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã chủ trì Hội nghị phòng chống hạn, xâm nhập mặn tại vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Cùng dự có đồng chí Cao Đức Phát, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn - Trưởng Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng chống thiên tai, đồng chí Nguyễn Phong Quang - Phó Trưởng ban thường trực Ban Chỉ đạo Tây Nam Bộ, các đồng chí Bí thư Thành ủy Cần Thơ và Bí thư Tỉnh ủy Hậu Giang, đại diện lãnh đạo các Bộ, cơ quan: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Tài nguyên và Môi trường, Khoa học và Công nghệ, Lao động - Thương binh và Xã hội, Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Ngân hàng Chính sách xã hội và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Sau khi nghe báo cáo tổng hợp của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tài nguyên và Môi trường, ý kiến của các Bộ, ngành, địa phương, Phó Thủ tướng đã kết luận và chỉ đạo như sau:

I. ĐÁNH GIÁ CHUNG:

Từ cuối năm 2014, do ảnh hưởng của hiện tượng El Nino mạnh, kéo dài, tình hình thời tiết, thiên tai trên phạm vi cả nước nói chung và vùng Đồng bằng sông Cửu Long nói riêng diễn biến bất thường, cực đoan. Tại vùng Đồng bằng sông Cửu Long mùa mưa năm 2015 đến muộn, kết thúc sớm, tổng lượng mưa thiếu hụt so với trung bình nhiều năm, lượng dòng chảy từ thượng nguồn sông Mê Công về thấp, xâm nhập mặn sớm, sâu hơn mọi năm (có nơi xâm nhập mặn sâu vào cửa sông 85 km); hạn hán, thiếu nước đã xảy ra ngay cả trong các tháng mùa lũ năm 2015. Những tháng đầu năm 2016, tình trạng hạn hán, xâm nhập mặn nghiêm trọng, ảnh hưởng đến sản xuất và đời sống của nhân dân.

Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tài nguyên và Môi trường, các địa phương chủ động dự báo, theo dõi sát tình hình để chỉ đạo, triển khai thực hiện kịp thời, có hiệu quả các giải pháp ứng phó như cơ cấu lại mùa vụ, chuyển đổi giống cây trồng, đắp đập tạm ngăn mặn, nạo vét kênh mương, lắp đặt các máy bơm dã chiến, v.v... để lấy nước, trữ nước phục vụ sản xuất, sinh hoạt, giảm thiểu thiệt hại do hạn hán, xâm nhập mặn.

Dự báo, năm 2016 nắng nóng có khả năng xuất hiện sớm hơn ở khu vực Nam Bộ, lượng dòng chảy thượng nguồn sông Mê Kông về khu vực Đồng bằng sông Cửu Long có nguy cơ thiếu hụt từ 20 - 40% so với trung bình nhiều năm, mực nước sông Cửu Long ở mức thấp và chịu ảnh hưởng mạnh của thủy triều. Xâm nhập mặn sớm, sâu hơn trong các tháng mùa khô so với cùng kỳ năm 2015; độ mặn trên hệ thống sông Cửu Long và các kênh rạch tăng cao. Vùng đồng bằng sông Cửu Long có nguy cơ thiếu nước ngọt nghiêm trọng cho sản xuất và sinh hoạt của nhân dân, việc triển khai các biện pháp chủ động phòng chống hạn, xâm nhập mặn là hết sức cấp bách.

Hiện tại, hạn hán, xâm nhập mặn đã tác động nghiêm trọng đến sản xuất và đời sống của nhân dân, hàng trăm nghìn ha lúa ở đồng bằng sông Cửu Long đã và đang có nguy cơ bị ảnh hưởng, thiệt hại, nếu không có các giải pháp phòng chống tích cực diện tích lúa bị ảnh hưởng có thể tới 20% diện tích xuống giống lúa vụ Đông Xuân 2015-2016 toàn vùng Đồng bằng sông Cửu Long.

Thay mặt Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng biểu dương và đánh giá cao sự tích cực, chủ động của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng chống thiên tai và của các Bộ, ngành, địa phương; chia sẻ những khó khăn do tác động của hạn hán, xâm nhập mặn đối với sản xuất, đời sống của các địa phương và nhân dân các địa phương vùng đồng bằng sông Cửu Long trong thời gian qua.

II. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP THỜI GIAN TỚI:

Các Bộ, ngành, địa phương cần nhận thức rõ tính chất nghiêm trọng của đợt hạn hán, xâm nhập mặn đang diễn ra để có chỉ đạo và thực hiện các giải pháp mạnh mẽ, quyết liệt, kịp thời, hạn chế thiệt hại do hạn hán, xâm nhập mặn. Trong thời gian tới tập trung vào các nhóm giải pháp trọng tâm sau:

1. Tập trung chăm lo cho đời sống nhân dân với phương châm không để người dân bị đói, thiếu nước sinh hoạt và bùng phát dịch bệnh do hạn hán, xâm nhập mặn kéo dài. Chủ động có các giải pháp cụ thể, phù hợp với từng địa phương để giảm thiểu thiệt hại, bảo vệ sản xuất, cuộc sống của nhân dân, nhất là bảo đảm nước sinh hoạt cho nhân dân với các biện pháp.

2. Huy động hệ thống chính trị vào cuộc dưới sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng; làm tốt hơn nữa công tác tuyên truyền cho người dân để có nhận thức đầy đủ về tác động nghiêm trọng của hạn hán và xâm nhập mặn, chủ động sử dụng nước tiết kiệm, hiệu quả chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi phù hợp.

3. Kịp thời có các giải pháp cấp bách, đồng thời có các giải pháp dài hạn, có lộ trình, bước đi phù hợp đồng bộ trên nhiều lĩnh vực, tăng cường hợp tác quốc tế với các nước thượng nguồn sông Mê Công để chủ động trong công tác dự báo và sử dụng hiệu quả, bền vững nguồn nước sông Mê Công.

4. Tập trung nguồn lực (bao gồm cả nguồn vốn vay ODA, vốn trái phiếu Chính phủ) cho xử lý hạn hán, xâm nhập mặn trên nguyên tắc sử dụng hiệu quả, kịp thời. Cần xác định đây là thiên tai, phải giải quyết nhanh chóng, kịp thời với trách nhiệm cao, không để quy trình thủ tục kéo dài, thiệt hại cho người dân.

5. Các địa phương cần tiếp thu ý kiến của các Bộ, ngành, nhất là Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về thời vụ, giống, diễn biến nguồn nước; chủ động dự báo, thông tin kịp thời đến người dân về diễn biến của hạn hán và xâm nhập mặn.

III. PHÂN CÔNG MỘT SỐ NHIỆM VỤ CỤ THỂ

1. Các Tỉnh ủy, Thành ủy khu vực đồng bằng sông Cửu Long cần có ngay văn bản chỉ đạo về vấn đề phòng, chống hạn, xâm nhập mặn trên địa bàn, huy động cả hệ thống chính trị cùng vào cuộc ứng phó với hạn hán, xâm nhập mặn.

Các địa phương tiếp tục triển khai quyết liệt các biện pháp chống hạn, xâm nhập mặn, tranh thủ các điều kiện thuận lợi để lấy nước và trữ nước ngọt.

2. Bộ Tài nguyên và Môi trường chỉ đạo theo dõi chặt chẽ diễn biến, dự báo, thông tin kịp thời về lưu lượng dòng chảy thượng nguồn, tình hình hạn hán, xâm nhập mặn trong ngắn hạn, dài hạn làm cơ sở cho các cơ quan, địa phương triển khai các biện pháp ứng phó.

3. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chỉ đạo chặt chẽ công tác kiểm tra, đánh giá hiện trạng nguồn nước, dự báo diễn biến hạn hán và xâm nhập mặn để thông báo cho các địa phương làm cơ sở chỉ đạo chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi và chế độ canh tác phù hợp với khả năng bảo đảm nguồn nước, ưu tiên nguồn nước cho sinh hoạt, chăn nuôi gia súc.

4. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính tổng hợp nhu cầu kinh phí phòng, chống hạn, xâm nhập mặn, đề xuất Thủ tướng Chính phủ việc hỗ trợ kinh phí cho các địa phương ngay sau Hội nghị này.

5. Đồng bằng sông Cửu Long được đánh giá là một trong những vùng chịu tác động mạnh, trực tiếp nhất của biến đổi khí hậu và nước biển dâng; đồng thời các tác động tiêu cực về dòng chảy từ thượng nguồn sông Mê Công, sụt lún nền đất do khai thác nước ngầm dẫn tới nguy cơ hạn hán, xâm nhập mặn, thiếu nước ngọt ở Đồng bằng sông Cửu Long ngày càng gay gắt. Yêu cầu các Bộ, ngành cần tiếp tục nghiên cứu để có các giải pháp đồng bộ để thích nghi, ứng phó phù hợp:

- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với Bộ Khoa học Công nghệ, Bộ Tài nguyên và Môi trường nghiên cứu ảnh hưởng của biến đổi khí hậu một cách bài bản, căn cơ để có các biện pháp chủ động ứng phó, nhất là với hạn hán và xâm nhập mặn.

- Bộ Tài nguyên và Môi trường theo dõi chặt chẽ, phối hợp với các cơ quan nghiên cứu, đánh giá cụ thể tác động của các dự án chuyển nước ở thượng nguồn sông Mê Công, báo cáo, đề xuất Thủ tướng Chính phủ để có giải pháp ứng phó phù hợp.

- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tiếp tục rà soát các quy hoạch thủy lợi, quy hoạch sản xuất nông nghiệp chủ động thích ứng với biến đổi khí hậu và sự thay đổi dòng chảy, chủ động chuyển đổi diện tích lúa không có khả

năng đảm bảo nguồn nước sang cây trồng vật nuôi thích ứng với nước mặn, nước lợ. Phối hợp với các cơ quan liên quan tập trung vốn trái phiếu Chính phủ, vốn ODA để tiếp tục đầu tư xây dựng công trình phục vụ chống hạn, xâm nhập mặn; đẩy nhanh tiến độ thực hiện các dự án WB6, WB9; nghiên cứu giải pháp chuyển nước, trữ nước ngọt cho vùng ven biển, nhất là vùng Nam bán đảo Cà Mau; tiếp tục đầu tư xây dựng các trạm bơm theo Chương trình phát triển trạm bơm điện tại đồng bằng sông Cửu Long.

- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với Bộ Khoa học và Công nghệ chỉ đạo nghiên cứu, phát triển giống cây trồng, vật nuôi phù hợp, chủ động thích nghi với điều kiện hạn hán, xâm nhập mặn.

6. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với Bộ Tài chính, Văn phòng Chính phủ đưa nội dung liên quan đến chỉ đạo và kinh phí phòng, chống hạn, xâm nhập mặn vào dự thảo Nghị quyết phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 02 năm 2016, trong đó ưu tiên bố trí kinh phí chống hạn hán, xâm nhập mặn cho các tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long, Nam Trung bộ và một số tỉnh Tây Nguyên từ nguồn dự phòng ngân sách trung ương và Chương trình hỗ trợ ứng phó với biến đổi khí hậu.

IV. VỀ NGUỒN VỐN THỰC HIỆN:

1. Việc phòng, chống thiên tai, hạn hán, xâm nhập mặn là cấp bách, các địa phương phải chủ động bố trí ngân sách để thực hiện. Việc hỗ trợ giống cây trồng, vật nuôi đối với các diện tích bị thiệt hại do thiên tai thực hiện theo đúng quy định tại Quyết định số 142/2009/QĐ-TTg ngày 31 tháng 12 năm 2009 và Quyết định số 49/2012/QĐ-TTg ngày 08 tháng 11 năm 2012 của Thủ tướng Chính phủ; giao Bộ Tài chính và các địa phương chủ động xử lý ngay việc hỗ trợ kinh phí cho nhân dân.

2. Về hỗ trợ dân sinh và thực hiện các biện pháp chống hạn, xâm nhập mặn cấp bách: đắp đập tạm, gia cố cống bọng, bờ bao, nạo vét kênh mương, bơm tát nước chống hạn, khoan giếng lấy nước sinh hoạt hoặc các hình thức khác để cấp nước sinh hoạt cho nhân dân là rất cần thiết theo quy định nhưng phải bảo đảm hiệu quả, bền vững. Giao Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch và Đầu tư tổng hợp nhu cầu của các địa phương, đề xuất xử lý cụ thể, báo cáo tại phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 02 năm 2016, trước mắt đề xuất ứng trước 70% kinh phí để thực hiện các nhiệm vụ này.

3. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với các cơ quan tiếp tục nghiên cứu tổng thể, căn cơ để có danh mục công trình (đê, đập, cống kết hợp với giao thông...) bảo đảm tính liên vùng, đồng bộ, hiệu quả; chủ động đầu tư từ Chương trình ứng phó với biến đổi khí hậu và kế hoạch đầu tư trung hạn giai đoạn 2016 - 2020. Giao Bộ Kế hoạch và Đầu tư chủ trì, phối hợp với các Bộ: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Tài nguyên và Môi trường đề

xuất danh mục công trình cấp bách ưu tiên thực hiện trong năm 2016 để triển khai ngay.

4. Bộ Kế hoạch và Đầu tư chủ trì, phối hợp với các Bộ, địa phương tiếp tục huy động các nguồn lực, tập trung ngân sách, vốn ODA và vốn trái phiếu Chính phủ giai đoạn 2016 -2020 cho công tác phòng chống thiên tai, trong đó có phòng, chống hạn hán và xâm nhập mặn ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long.

Văn phòng Chính phủ thông báo để các cơ quan liên quan biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng;
- Thủ tướng, các PTTg Chính phủ;
- Ban Chỉ đạo TW về phòng chống thiên tai;
- Ban Chỉ đạo Tây Nam Bộ;
- Các Bộ: NN&PTNT, TN&MT, KHCN, LĐ-TB&XH, YT, KH&ĐT, TC;
- Tỉnh uỷ, thành uỷ, HĐND, UBND các tỉnh, tp: Cần Thơ, Hậu Giang, Long An, Tiền Giang, Bến Tre, Sóc Trăng, Trà Vinh, Bạc Liêu, Cà Mau, Kiên Giang, Vĩnh Long, Đồng Tháp, An Giang;
- Ngân hàng Chính sách xã hội;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, các vụ: TH, KTTH, V.III, TGD Công TTĐT;
- Lưu: VT, KTN (3), Tuynh. 73

**KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM
PHÒNG CHÍNH PHỦ CHỦ NHIỆM**

Nguyễn Cao Lục